

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 30 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 247.

V Ljubljani, v četrtek 29. oktobra 1885.

Letnik XIII.

„Ljubljanski List“ pa profesor Šuklje.

Večerna priloga tukajšnjemu uradnemu listu ima v številki 244, dne 26. t. m., med domačimi stvarmi spis, ki se obrača proti „Slovenecu“, ali prav za prav proti državnemu poslancu kanoniku Klunu, češ, da „ne more prikrivati svojih simpatij do glasovitega poslanca Knotza, o katerem z neko posebno zadovoljnostjo pripoveduje, kako hudo je profesorja Šukljeja zadel s tem, da je kazal na to, kako se je moral prof. Šuklje svoje dni zaradi znanega političkega pregreška pred deželno sodnijo zagovarjati ter na ta način izrekel svojo dvojbo o njegovem patriotizmu. Tudi s trditvijo, da se prof. Šukljeju težko posreči odpraviti pri „stvarnem popravku“ vtis, ki ga je poslanec Knotz napravil s svojimi „spomini“, pokazal je „Slovenec“, kako blago srce da ima. Prof. Šukljeju se to res ni posrečilo, a to jedino iz tega vzroka, ker vsled nekakega prestrogega postopanja predsednikovega niti k besedi ni prišel.“

„Sicer pa je bilo pričakovati od onih slovenskih govornikov, ki so govorili za dr. Knotzom“, piše „Ljubljanski List“ dalje, „da, če ne že iz kolegijalnosti, vsaj iz resnicoljubja zavrnejo perfidne napade velikonemškega kričača, kateri bi se zaradi teh svojih napadov v javnem življenju lahko kaznoval po določilih kazenskega prava in ki se tu le vsled imunitete, katero živi vsak poslanec, ne morejo uporabljati. Poslanec kanoniku Klunu, kateri je kmalu za Knotzom poprijel za besedo, vendar ni neznano bilo, da je prof. Šukljeja Nj. Veličanstvo presviti cesar zaradi omenjenega prestopka pomilostil, ker je svoj pregrešek opral s krvijo, katero je na bojišči pri Kraljevem Gradcu prelil za cesarja in domovino, ter na ta način zadostno dokazal svoj patriotizem. Da se to ni zgodilo, je karakteristično, postopanje „Slovenčev“ v tej zadevi pa je gotovo čudno.“

Pač res čudno in karakteristično je, da v vladnem listu kaj takega nahajamo. „Ljubljanski List“

naj vzame v roke „Slovenca“, naj čita naša izvirna poročila iz državnega zbora lanska in letošnja, potem pa naj nam blagovoljno imenuje številko, v kateri bo našel le količjak simpatij za glasovitega dr. Knotza, čigar obnašanje smo vsikdar najostreje grajali in obsojali. Tudi tega, kar je gledé gosp. profesorja Šukljeja govoril v adresni obravnavi nikakor ne odobravamo, ker se nam ne zdi prav grehe spravljati na dan, ki so se godili pred 18. leti in so bili že popravljeni in pozabljeni. Ker se je pa to zgodilo, poročali smo o tem z zgodovinsko nepristranostjo kakor o vseh drugih rečeh, ki zadevajo ali zanimajo našo deželo in slovensko občinstvo. Tega nam pa „Ljubljanski List“ vendar ne more tajiti, da poslanec profesor Šuklje in njegova osoda v državnem zboru naše ljudstvo bolj zanima, kakor katera-koli reč; zato te zadeve pa tudi ne more prezirati noben list, ki hoče zadostovati svoji časnikarski dolžnosti in željam svojih čitateljev. Da nas pri tem ni vodila nobena strast ali zlovolja, vsakdo lahko razvidi iz tega, da smo v naslednji številki poročali tudi o tem, kako je hotel g. prof. stvarno popraviti trditev Knotzovo, pa mu je gosp. podpredsednik odzvel besedo. Nas toraj nikakor ne zadeva očitjanje o napačnem ali pristranskem poročilu, pač pa ga zasluži „Ljubljanski List“, ki v omenjeni številki piše, da profesor Šuklje trditve Knotzove zaradi tega ni mogel stvarno popraviti, ker vsled nekega preostrega postopanja predsednikovega niti k besedi ni prišel. To je naravnost rečeno laž, bodisi že premišljena, ali nepremišljena. „Ljubljanski List“ naj v roke vzame stenografski zapisnik seje z dne 21. t. m. ter bo razvidel, da je profesor Šuklje prišel k besedi in da je precej dolgo govoril; namesto da bi bil pa precej prišel s stvarnim popravkom, začel je z dr. Knotzem o ustanovljenji avstrijske države polemizirati; g. predsednik ga je dvakrat opominjal, naj ostane pri stvarnem popravku, a vselej brezuspešno, zato mu je po tretjem opominu besedo odtegnil. Da to, kar je govoril, ni bil stvaren popravek, o tem je bila sodba soglasna in ravnanje g. predsednika umevno.

„Ljubljanski List“ pa sega še dalje in trdi, da bi bili morali oni slovenski poslanci, ki so govorili za dr. Knotzem, „ako ne iz kolegijalnosti vsaj iz resnicoljubja zavrni perfidne napade velikonemškega kričača. Zlasti pa še posebej očita gosp. poslancu Klunu, ki je govoril za dr. Knotzem, da mu vendar ni bilo neznano, da je Njih Veličanstvo presviti cesar profesorja Šukljeja zaradi omenjenega prestopka pomilostil, in sicer najbolj zaradi tega pomilostil, ker je svoj pogrešek opral s krvijo, katero je na bojišči pri Kraljevem Gradcu prelil za cesarja in domovino ter na ta način zadostno dokazal svoj patriotizem.“

Preden smo hoteli na to očitjanje odgovoriti, zdelo se nam je potrebno prej govoriti s poslancem kanonikom Klunom, ki se je ta teden vrnil z Dunaja. To je tudi vzrok, da nismo „Ljubljanskemu Listu“ odgovorili koj drugi dan. G. Klun nam je rekel, da po parlamentarnem običaji naslednji govorniki odgovarjajo prejšnjim, in da poslanci, ki so bili osebno napadeni, naprosijo ktere ga govornika, naj napad zavrne in neresnične trditve popravi. V ta namen pa mora dotični poslanec govornika natančno podučiti, kako in kaj, da se ne izpostavi nevarnosti kaj povedati, kar bi dalo nasprotnikom priliko za nove in morda še hujše napade. Dasi g. profesor Šuklje ni solidaren z našimi drugimi poslanci, rekel je g. Klun, bi bil on vendar prej omenjeno zadevo Knotzu nasproti pojasnil in mu po zasluženju posvetil, ako bi ga bil g. profesor Šuklje za to naprosil in mu dogodek natančno razložil. Toda g. profesor tega ni storil, ampak se je raje sam oglašil k besedi za stvaren popravek. G. Klun pa sam od sebe o tej zadevi že zaradi tega ni mogel govoriti, ker mu je bila čisto neznana, in je še le iz ust Knotzovih zvedel, da je imel gosp. profesor opraviti z deželno sodnijo. On je le splošnje čul, da je imel g. profesor kot dijak enkrat nekaj sitnosti z gosposko zaradi ruske himne, vse drugo pa mu je bilo popolnoma neznano.

Tudi mi tega nismo vedeli, in smo še le vsled gori omenjenega sastavka v „Ljubljanskem Listu“ o tej zadevi nekoliko natančneje popraševali ter

LISTEK.

Zadnji samotar.

Izviran zgodovinski roman.

(Spisal Podvigenjski.)

(Dalje.)

Pred grajskimi vratmi pa tik pod kaplanijo stoji zdaj družba gospodov, med katerimi se nekteri posebno odlikujejo: med njimi lahko zapaziš grofa Gvidona, tudi Vekoslava koj ugledaš grofu na strani, med drugimi pa te posebno mikata dva, ki se zadej za družbo nekaj korakov oddaljena od družih pogovarjata; zdi se, da sta v Štanjelu tujca, vsaj kaj takega lahko sodimo iz tega, da od vseh strani Štanjelci vanja gledajo; eden je majhne postave, ima črne kodraste lase, mogočno zakrivljen nos, kakor je lasten sinovom Abrahamovim; in res, človek bi na prvi pogleg skoro nagnjen bil misliti, da si ga je ob sam talmud nabrusil; sicer je pa prav odlično in vkusno opravljen, črn, svitel frak se telesu izvrstno podá in se od zadej shaja v prav ozek rep

ter se spičasto sklone, kakor zaprte škarje, le od časa do časa, ko popihne veter, se mu peruti raztegnejo, in takrat se zdi, kakor bi imel vzleteti; tudi črne fine rokavice ima in prav ničesa ne pogreša na njem oko, tudi kreten in gibčen se zdi in vse vedenje dvorljivo. Njegov tovariš zdi se živo nasprotje od njega, mora že precej starejši biti, kakor on, sama kost ga je, čez katero je koža razpeta, kakor čez boben. Visoka glava mu je od let že malo upognjena, hrbet precej sključen in črna suknja iz tankega platna se kaj ohlapno s hrbtišča spušča nizko do pod kolen, kakor votlo cunjasto strašilo, katero v zelnik na kol nataknemo, da zajce plašimo. Čelo je temno, mračno, vrezani so mu globoki razori in kdor človeško naravo dobro pozná, bi bil lahko skušan s teh potez brati in zložiti celo zgodovino tega čudnega človeka in ne težko bi morda našel, da ta ni ravno kratka, ampak da mora biti dolga in raznolična, ter obsegati precej važno dōbo; kakor da bi tisti, čegar pamet se je skrivala za tem čelom, prestal vse človeške skušnje in preživel zgodbe vseh pustolovov; a tudi drznost in neugnana premetenost odsevala se je ž njega in izdajala bivšega snovalca skrivnih nakan, ki se še na

starost ne misli spametovati; gotovo je, da tudi v Štanjelu išče česa.

Ta gosposka družba toraj je tam pred gradom stala, ko pride Petelin od cerkve procesiji na čelu, da bi jo napotil skozi grajska vrata dalje okrog Štanjela po stari navadi. O prihodu procesije se gosпода spogleda in pozorno obrne oči na pobožno množico. Tudi pokrivala razne oblike in barve snamejo z glave, nekteri hitro in pripravno, drugi pa bolj prisiljeno in kakor se zdi le bolj zato, da ne bi žalili pristojnosti.

Le naša dva znanca tam zadej sta v važne pogovore tako utopljena, da nista še zapazila prihoda procesije. Še le mogočni strel tam doli pred zapadnimi vrati Štanjelskimi ju predrami, da se zdaj zavesta, kje sta. Krivonosce se hitro odkrije, kakor da bi se sam nad seboj jezil, kako da je mogel do zdaj odlašati, kar bi moral že pred storiti, tudi prekriža se, česar ni storil nikdo izmed navzočih. Visoka suhljad pa, s katero se je do zdaj tako zanimivo pogovarjal, vpré sicer temne oči v procesijo, a odkriti se noče dolgo.

Zdajci pa zadoni glas Marijine pesni: prvi začne Lipe Brnkov, fant osemnajstih let, ki je že od

zvedeli, da tudi ni prav tako, kakor piše „Ljubljanski List“. Kdor čita „Ljubljanski List“, bi sodil, da se je g. profesor Šuklje v svojih mladih letih politično nekoliko pregrešil; pozneje pa je spoznal svojo zmotu ter je ne samo obžaloval ampak za njo tudi dejansko zadostil, in to marogo opral celo s svojo krvijo, ker se je v mladeniški navdušenosti za Avstrijo podal v boj zoper silnega Prusa in bil pri Kraljevem Gradu hudo ranjen. Ko je bil toraj zaradi prej omenjenega prestopka obsojen, bil je od cesarja pomiloščen, ker je svoj pregrešek opral s svojo krvijo. Toda temu ni tako. Prof. Šuklje je leta 1866 dovršil prvi semester sedme šole v Ljubljani; zaradi sprijaznitve z nekim profesorjem je pa drugega polleta šolo na kol obesil in šel v vojaški vstav v Maribor ter se je kot vojak vdeležil avstrijsko-pruske vojske na Češkem in je bil v bitvi pri Kraljevem Gradu hudo ranjen. Vsakdo bo pripoznal, da je profesor Šuklje pri tej priliki res pokazal svoj patrijotizem. Toda v prihodnjem letu se je to avstrijsko rodoljubje že razkadilo. L. 1867 je namreč gosp. Šuklje kot privatist delal zrelotni izpit ali maturo v Ljubljani. In pri tisti priliki je bilo, da je po končanem izpitu, kakor je omenjal dr. Knotz napil na razpad Avstrije in Rusijo preslavljal kot edino rešitev za Slovence. Zaradi tega prestopka imel se je zagovarjati, pri deželni sodnji, od ktere je bil obsojen menda na dva meseca zapora.

Zdaj so mu jele preglavice hoditi po glavi; prosil je pomiloščenja in svojo prošnjo zlasti opiral na svojo nekdanjo vmeno za Avstrijo in na rane, ki jih je kot vojak prejel v bitvi pri Kraljevem Gradu. Cesar je uslišal njegovo prošnjo in ga pomiloštil. Ni toraj res, kar piše „Ljubljanski List“, da bi bil profesor Šuklje svoj pregrešek opral s krvijo, ki jo je pri Kraljevem Gradu prelil, ker jo je prelil celo leto prej, kakor se je omake deževal s protiaustrijskim vedenjem. K večjemu bi mogel reči, da si je g. profesor s svojimi ranami za vse prihodnje čase pridobil toliko zaslug, da sme semtertje tudi skočiti na stran in se za kratek čas baviti tudi s protiaustrijskimi demonstracijami. Z veliko večjo pravico, kakor „Ljubljanski List“ nam, smemo toraj mi njemu očitati, da je vse to karakteristično, in postopanje „Ljubljanskega Lista“, kot večerne priloge vradnega časnika, v tej zadevi gotovo čudno.

Ker govorimo o poslancu Šukljetu, naj omenjamo še telegramov v raznih listih, ki so te dni svetu naznanili, da bode g. profesor Šuklje med prestankom državnega zbora poslanstvo odložil, pa vnovič kandidiral. Tudi o tej zadevi obrnili smo se prej do slovenskih poslancev, preden smo hoteli v našem listu omenjati te novice, ki je v nekterih časnikih stala že v torek. Od njih smo zvedeli, da je bil dal g. profesor Šuklje nekemu slovenskemu poslancu častno besedo, da bode mandat odložil, ako mu tovariši pripomorejo k temu, da bode v adresni debati govoril. Naši poslanci so mu rekli, da mu oni k temu ne morejo pomagati, ker se k besedi oglasi kdor koli hoče in se po srečkanju določuje vrsta, po kateri pridejo govorniki k besedi. Znano je, da se je g. profesorju spolnila iskrena želja v adresni obravnavi govoriti; vendar pa na odstop zdaj več ne misli, češ, slovenski poslanci mi

nekaj imel visok, čist glas, od mladih let vedno nespremenjen, ž njim najpred pritegnejo nekteri možaki, za temi pa drugi; in vedno narašča zbor pevajočih, dokler se slednjič še tanki ženski glasovi harmonično nežno ne vpletó med resne moške glasove, in tedaj se kakor gladki valček čez morskó površje razlije med množico iz srca izvirajoča živa harmonija. In poje in ponavlja tako mило, tako budoče:

Mi zapuščeni otroci Eve
V dolini solz zdihujemo.

A ko pesen preneha, zasvira godba; Štanjelska „banda“ je to, glasovita, prva na Krasu. Iz razno skovanih in vlitih ali rezanih instrumentov zasllišijo se mnogolični glasovi, a vsi so strogo vibrani po harmoničnih postavah, ker Štanjelci niso morda kaki trobentači, ki ušesa poslušalcev neusmiljeno trgajo, ampak godeci so, pravi godeci. Danes, se vé, da so oblečeni v uniformo, ktero jim je omislila bratovščina sv. roženkranca. Toda nimamo misliti, da Štanjelska „banda“ je danes edina pri procesiji, nikakor, prišli so tudi tisti od sv. Tilha.

(Dalje prih.)

niso pripomogli k besedi, ampak se imam le osobni vljudnosti g. Hrena zahvaliti, da sem govoril, toraj me tudi ne veže beseda, da bi odložil mandat. Pravi vzrok temu pa je menda ta-le: G. profesor je mislil, da njegova volitev v državnem zboru nikakor ne pride v razgovor, ako on odloži poslanstvo, ampak da se takoj razpiše nova volitev, pri kateri se nadeja veliko sijajnejše zmage, kakor zadnjič. Ko so se pa veljavni poslanci izrekli, da po njihovem mnenju bode legitimacijski odsek njegovo volitev pretresal tudi v tem slučaju, ako on odstopi, ker je mogoče, da se volitev grofa Margherija potrdi za veljavno in da nove volitve več ne bo, se je g. profesor zopet premislil in hoče menda počakati razsodbe legitimacijskega odseka, zlasti ker se nadeja, da je s svojim govorom vse tako očaral, da bo volitev njegova potrjena. Bomo videli, ali se tudi v tem morebiti hudo ne moti, in vendar le na medvedovo kožo ne pije?

Govor poslanca Kluna v X. seji državnega zbora 20. oktobra 1885.

(Dalje.)

Druga napaka v Avstriji bila je vladi lastna ta, da je preveč negovala in se ozirala na posamične stanove, druge pa popolnoma zanemarjala. Posebno sta bila kmetiški in obrtniški stan, ktera je v najnovejšem času postavodajalstvo silno zanemarjalo, za bogatinstvo in njihove vstanovitve se je pa toliko, da, vse storilo, da niti časa niso imeli na malega obrtnika misliti. Ni čuda toraj, da sta kmet in mali obrtnik sčasoma zagazila v občutljivo revščino, ki jih bo vničila, če jima takoj ne pomagamo.

Nikakor nečem krivde zaradi te mizerije edino le na prejšnjo sistemo zvrčati; velik del te krivde zadeva prebivalstvo samo, ki se je oprijelo moderne materijalizma, kateri ga je okužil ter v mehkuznost, zapravljivost in v lahkomišljenost potegnil. Varčnost in treznost ste, katerih v tej kritični dobi tako nujno potrebujemo; toda tudi postavodajalna oblast, vlada, mora pomagati po modrih naredbah, da se po postavnih določilih odstranijo vsaj glavni vzroki, ki so temelj tem žalostnim prikaznim pri kmetijskem in obrtniškem življenji. Izvestno je gledé tega sedanja vlada na pravi poti, ker se je že v minolem zasedanji poprijela koristne preosnove na socijalno-političnem polji in vsak pravi prijatelj naroda mora pozdraviti z veliko zadovoljnostjo ravno ono točko v najvišjem prestolnem govoru, ki povdarja večjo skrb za povzdigo obrtniškega poduka ter posebno skrb obeta obrtniškemu in kmetiškemu stanu. Kot zastopnik kmetijskih občin priznati Vam moram, da je to jeden poglobitnih vzrokov, da sem prijatelj sedanje vlade, in da bom glasoval za adreso. Zaradi tega nadjam se pa tudi Vašega oprostčenja, če se ravno pri tem predmetu nekoliko več pomudim in to temveč, ker je bilo tudi včeraj govorjenje o kmetijstvu in narodnem gospodarstvu.

Nek govornik na oni strani je včeraj sicer naše prizadevanje za zboljšanje narodno-političnih razmer imenoval diletantizem, o katerem se ni nič pravega nadjati. Gospóda moja, dobro vemo, kako težavna je rešitev socijalno-političnih vprašanj in njihove obravnave; nihče nam ne more odrekati, da se nismo z najboljšo voljo tega dela poprijeli in če nam taisto že res tako popolnoma spodleti, kakor se nam je to včeraj na levisi prerokovalo, tolažili se bomo vsaj s tem, da „arduis in rebus et volnissis sat est!“ Poprejšnje vlade pa dostikrat niti te dobre volje niso imele; če je naloga tudi težka, to vendar še ne more povod biti, da bi se rešitev njena niti ne poskusila ne. (Dobro! na desni.) Tudi nam ni bilo mogoče presoditi, za koliko da bi nas posekali po svojih zmožnostih, ker tistih niso nikjer razkazovali, temveč so svečnik lepo pod mernik postavljali. (Dobro! na desni.)

Gospóda moja, zdrav, krepak in nraven kmetiški stan je še vedno steber vsake države; zato pa mora tudi vsake države poglobitna skrb biti skrbna gojitev kmetijstva s posebno podporo kmetijskega stanú, če se hoče sama vtrditi in v svojem okvirju obdržati. Ravno tukaj smo pa v najnovejšem času mnogo in hudo grešili. Če pogledamo letnike našega postavodajalstva v prvih dveh desetletjih, našli bomo pri volilnem redu začeni, kateri je za meščana in velikega posestnika mnogo boljši, kakor pa za kmeta, mnogo še drugih postav, ki so kmetijskemu

stanu na škodo, ne ene pa ne, ki bi ga pod svoje varstvo in pokroviteljstvo vzela. Tedanji postavodajalci ozirali so se le preveč na denar in denarne stanove. Kakor so se banke in kreditni zavodi kviško spenjali, tako je pojemale kmetijstvo. Med tem, ko se je prihranjen denar obračal za drzne spekulacije, češ, da bi prav velike obresti donašal, moral si je kmet, ki je denarja potreboval, tistega pri zavodih iskati, katerim je moral velike obresti plačevati, poleg tega pa še vse svoje posestvo zastaviti, kar ga je zopet silno veljalo. Pač toraj ni čuda, če se je dolg na kmetijskih posestvih od leta 1870 do 1875 v Avstriji za ogromno svoto 378 milijonov t. j. na leto za 63 milijonov gl. pomnožil.

Če vzamemo v roko statistične podatke o rastočem zadolževanju posestva, videli bomo takoj, da je neomejena delitev posestva glavni vzrok zadolževanju; na-njo pripada 34.6 odstotkov skupnega zadolženja. Prav razumljivo je toraj, da je vlada svoje oči najprej tu sém le obrnila in da nam je v prestolnem govoru obljubljena postava o podedovanji domov pred vsemi drugimi; ravno o tem je pa včeraj nek zastopnik nemško-českkih kmetov jako grdo govoril. Mi, kar se nas tiče, se s prestolnim govorom popolnoma strinjamo, da nam je obljubil postavo o podedovanji kmetijskih domov srednje velikosti. Pričakujemo pa tudi še, da ne bo le pri tem ostalo, temveč, da bodo temu prvemu koraku v agrarnih zadevah sledili tudi kmalo drugi. (Dobro! dobro! na desni.)

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. oktobra.

Notranje dežele.

Narodnostna ideja je, ki bo danes ali jutri svetu dala novo obliko, ki ga bode zopet iztrgala materijalizmu iz rok in ga bo pripeljala zopet v idealne tire, kateri se nam v današnjem življenji od dne do dne bolj zgubivajo. Politikarji, ki nekoliko pedí v bodočnost vidijo, trdijo, da je še le bodočemu stoletju določen zopet čist in blaživen idealizem, kterege današnje stoletje ne more doseči, ker ima preveč opraviti z materijo. In da je današnje stoletje v resnici materijalno, v tem nam pač nikdo ne bo vgovarjal, kdor naše življenje iz kterekele strani opazuje, bodi-si iz umestniške ali učenjaške, iz politične ali narodno-gospodarske. Razločka je med tem materijalizmom le toliko, da se ga nekteri oklepajo s prevratnimi, drugi pa s konservativnimi načeli. Da prvi ne bodo mnogo opravili je očitno, ker je oborožena sila na strani drugih. Konservativna ideja, če tudi silno materijalna, prešinja mozeg celemu izobraženemu svetu in ga bo še do izvršitve, ktera je namenjena današnjemu stoletju, do izvršitve narodnostne ideje, ktera današnje življenje močni električni iskri podobno po celi Evropi prešinja. Vstavlja se tej ideji je nemogoče, kajti podrla bo vsakega pod seboj, kdor se ji bo stavil nasproti in pokopala ga bo pod razvalinami konglomerata, na kterege se bodo zanamei z začudenjem ozirali: „Kako je bil le mogoč?“ Da se to narodno zedinjevanje prične mirnim potom, treba je pred vsem mednarodne sprave, sicer bo joj po Evropi, kajti zbudjena narodnost drla bo dalje do svojega cilja, če ne z lepo, pa z grdo.

Hrvaški deželni zbor ima eno stranko več; nastala je letos ob razpravi zaradi kameralnih aktov. Ona hoče svoje delovanje pričeti v smislu posredovanja med Hrvati in Madjari na podlagi prvotne pogodbe med obema kraljevinama. Imenuje se osrednji klub (centrum klub) in se nadja, da bode s časoma postal jako vpliven; zato si pa že danes prizadeva stališče izbrati, s kterege mu bo vspešno delovanje na obe strani mogoče. Znana je namreč namera Madjarov in zaljubljenost njihova v hrvaško zemljo. Tako je imajo radi, da bi jo najraje že danes madjarskemu globusu vtelesili. Zato si pa sedanja hrvaška vlada tudi tolikanj prizadeva za razširjanje in ukrepljenje ogerske državne ideje. Da se odločna narodna stranka na Hrvaškem, ali tako zvana stranka prava tej ogerski državni ideji po svoji moči po robu postavlja, nam je že znano. Vprašanje je le, ali to dela opravičena ali le iz strasti. Pogodba zahteva v državnih službah hrvaške ali vsaj hrvaško-ogerske domačine, v resnici se pa ondi v državnih službah vsakojake vrste ljudje nahajajo. Da se ta točka, ki jo obsega § 46 pogodbe, natanjko določi, skrbel bode osrednji klub v prvi vrsti. Po njegovem prizadevanji odprla se bo pot do državnih služb pri enakih sposobnostih v prvi vrsti deželnim sinovom hrvaškim. To že zahteva pravica sama. Da si bo osrednji klub po tem potu takoj pridobil sočutje naroda, je pač umljivo.

Po **Erdelju** ni še konca vznemirovanja med Madjarji in Rumunci. 16. t. m. zjutraj našli so prebivalci mesta Nagyenyed po vogalih nabite oklice, da se bode v bodoči noči mesto na vseh vogalih h

krati zapalilo. Da taka grožnja ni kar si bodi, verjel nam bode vsakdo rad in tudi omenjenim prebivalcem stopili so lasje kviško. Stopilo je vse na noge in čuvali so celó noč svojega imetja. Takoj potem so stavili so stalno stražo iz meščanov, ktera bode vojaštvo podpirala. Rumuncev so že blizu 120 zaprli in je med tistimi več popov. V dolenjem Belograj-skem komitatu so pa prosili za vpeljavo nagle sodbje; kajti tukaj je nemir največji, če tudi naj-novejši telegrami iz Kološa trdijo, da smrtne ne-varnosti ni nikjer. Taka trditev je pa tudi nekoliko drzna. Kdo pa zamore ob času prekucije trditi, da ni smrtne nevarnosti, če smrt izza vsakega vogla z votlimi očmi na popotnika preži in s koščenimi ro-kami po njem grabi. Tudi Madjarom se zdi, da se ne bo vse tako gladko izteklo, kakor časniki trdijo, kajti še so jim preživo v spominu leta 1848 in 1849, ko se je ravno po onih krajih kri v potocih cedila. Dobro je to, da je mnogo vojakov po onih krajih nakopičenih, ki bodo, če bo treba, že pritisnili, da se ne povrne več leto 1848.

Požunske protestanske bogoslovce je zavoljo vdeležitve zarote vseslovanske doletela sle-deča kazen: Iz vseh ogerskih semenišč izključeni so bogoslovci: Bohuslav Huban, Štefan Ro-hanček in Ivan Vesel; poleg teh pa še štirje bogoslovci le iz Požunskoga semenišča. Več drugih dobilo je pa jako strog ukor. O hudodelstvu zarote pisali smo že poslednjič eukrat, včem da obstoji. Bogoslovci imeli so namreč med seboj društvo, v katerem so se za vseslovanske ideje navduševali. Da kaj takega madjarska vlada ne bode trpela, je bilo očividno, zato je pa držstvo takoj v kali zatrla.

Vnanje države.

Kako v Srbiji o **Bolgarih** misli liberalna stranka, označuje sledeči razgovor Rističev z nekim Rusom. Ristič pravi: Jaz in moji prijatelji (libe-ralna opozicija) smatramo za brezpogojno potrebno, da se Srbija primerno povikša v razmerji, za kolikor se je Bolgarija sama povikšala. To povikšanje je za nas tem potrebnejše, ker imamo za sosede Bol-gare, ki so jako nemirni in po nepopisljivi sreči jako razvajeni sosedje, katerim je prostost z nebes padla in sedaj mislijo, da morajo vse doseči. V Skopljah, stari prestolnici srbskih carov, vganjajo veliko-bolgarsko agitacijo in prav nič ne gledajo, na kak način. Naše učitelje od ondot preganjajo ter na njihovo mesto svoje šoviniste postavljajo. Ali je Macedonija v resnici popolnoma bolgarska ali ne, o tem ne vpraša živ krst, če tudi po severni Ma-cedoniji ljudje srbsko narečje govoré, ki se jako razlikuje od Bolgarskega. Tudi ni mogoče, da bi sklenili z Bolgari kako pogodbo, ker se nam ni nadjati, da bi taisto držali, ker nimajo nikakih dr-žavnih in političnih skušenj iz življenja. Edino le povišanje Srbije zamore našo narodnost pred Bolgari vtrditi. To povišanje se pa nikakor ne smé na račun združene Bolgarije zgoditi, kajti vsak napad sedanjega bolgarskega posestva bila bi velika poli-tična pregreha, ki bi nam za dolgo časa bolgarsko sovraštvo na glavo nakopala. Temveč pa je naša naloga, da si skušamo pridobiti bolgarsko prijatelj-stvo, da bomo z njegovo pomočjo pripravili s ča-soma zvezo balkanskih narodov. Kar se pa tiče povečanja Srbije na bolgarske stroške, pa mislim, da bi se ji tudi Rusija na vso moč in odločno vstavljala. Edino le proti Turčiji bilo bi nam možno pomakniti naše meje in še tu bomo imeli dvojne težave. Prvič bi se nam vprla Avstrija, kakor hitro bi mi zahtevali pokrajine, po katerih pelje cesta v Solun; že na Berolinskem zboru mi je Andrassy rekel, ko sem v tej smeri zahteval nekaj svetá za nas, da me preko Vranje nikakor ne pusti venkaj, ker hoče pot v Solun prosto imeti; pač pa mi je obljubil svojo pomoč, če bi se hoteli proti Bolgariji razprostiti. Avstrija bi nam bila toraj takoj za petami, kakor hitro bi se proti Solunu obrnili. Drugič bi dobili pa s Turčijo samo opraviti.

Srbija baje ne pojde na vojsko. Avstrija je namreč Srbiji namignila, da ji ne bode pomagala; ako gré v boj, gré na svojo odgovornost. Kar pa se tiče, da ostane kralj Milan še pri narodu pri-ljubljen, priporočila je Avstrija na lik drugim vele-vlastim previdnost.

Iz daljne **Avije** poroča francoski general Courcy, da je general Jamont vzel 24. t. m. mesto Thanmay na severu od Hoanghoa. Thanmay je bila močna trdnjava, in general Courcy prodira naprej, da bi se snidel z oddelkom Negrier-a, ki se vojuje sedaj med Bambus-ovem in Rapid-ovem vo-dotokom. — Iz tega poročila posuamemo, da so Francozje še zmirom v raztočji (delti) reke Sonke. — S kitajsko vlado je sicer mir — na papirji — a boj je še zmirom v deželi Anam in „črni prapor“, tako se imenujejo uskoki kitajske vojske, potegnejo na južno Kitajsko, ako jim sape zmanjka. Sploh je pa za Francoze v Anamu in Tonkinu od dne do dne manj nade, da bi se še kedaj stalno utaborili, kakor so to iz začetka sploh nameravali. Prvič jim že narod sam ni kdo zná kako naklonjen, drugič jim je podnebje še bolj sovražno, kakor ljudje sami; saj ni še dolgo, ko smo pisali, kako da jih pobira rumena mrzlica in druge bolezni. Toraj tudi voda ne more nič prida biti, kajti vse take bolezni veči-noma iz slabe pitne vode prihajajo. Tretjič je ne-edinost doma na Francoskem vzrok, da ne bodo nič opravili. Republikanci, posebno kar jih je radikalne

barve, so silno proti temu, da bi Francoska še na-dalje svoj denar in svojo kri zapravljala v nasel-binski politiki, ter svojim četam ne bodo nobene po-moči več poslali, in jih bodo tako prisilili nasel-binsko politiko za nekaj časa zopet v kot postaviti. Res imajo sedaj menda zopet kakih 3—4 tisoč mož pripravljenih za odhod v Azijo, to so pa menda pos-lednji, ki gredó iz Francoske tje kaj, če se sme verjeti kričanju, ki ga ob vsaki priložnosti Clemen-ceau napravlja zarad Ferryjeve naselbinske politike, ktero Brisson po malem nadaljuje.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 27. okt. Naznanili ste bili že v soboto, da je umrl v petek večer čast. g. Anton Tavčar, župnik na Raki, rojen 1. januarja 1827 v Poljanah na Gorenjskem, posvečen v mašnika 31. julija 1852. — Vedno redkejšje so vrste kranjske duhovščine, vedno je manjše število delavcev v vino-gradu Gospodovem: a smrt ničesa ne izbira, vedno pobira. Tako je tudi sedaj vzela duhovščini krepko moč, Raški fari skrbnega očeta, ranjcega gospoda prijateljem in znancem vdanega in odkritosrčnega tovariša, s kratka: blago dušo, vrl značaj. Bolehal je blagi pokojnik sicer že precej časa, a iznenadila nas je tužna vest o njegovi smrti.

Dasi vreme ni bilo ravno prijazno, zbrala se je bila vendar v ponedeljek zjutraj 26. t. m., smemo reči, vsa Raška župnija, da spremi k večnemu po-čitku svojega ljubljene gospoda. Kdorkoli je mogel, prihitel je, da skaže nepozabnemu pokojniku vdano hvaležnost, poslednjo čast. Gnjetlo se je ljudstva okoli mrtvega trupla, solznih oči, glasnim jokom, ker ni se moglo ločiti od svojega dušnega pastirja, ki je preživel med njimi malo ne 20 let. Tudi nekaj druge gospóde iz Krškega in bližnje okolice prišlo se je poslovit od ranjcega. Po končanem cerkvenem obredu so zapeli znani Krški peveci milo donečo „Nad zvez-dami“, in na to vzdignejo krsto domači možje. Obila množica vernega ljudstva in 22 duhovnikov sprem-ljala je krsto v cerkev. Za njo so šli ranjcega gosp. brat, veleč. g. župnik pri sv. Križi, stričnik, velečen. gosp. dr. Iv. Tavčar, in drugi sorodniki. Sprevod je vodil veleč. g. Fr. Waldecker, župnik v Boštanji.

V srce so segale vsacemu č. g. Waldeckerja ganljive besede. Govorilo je prijateljsko srce zadnje besede, jemalo slovo od svojega prijatelja. Vsako oko bilo je solzno, in glasen jok je pričal o velikem spoštovanji, ki ga je blagi ranjeji vžival vsestransko. Tu je, omenil je g. govornik, gospod, Vaš župnik, ki jemlje slovo od cerkve, za katero je toliko storil, toliko se trudil; poslovlja se od Vas, ki Vam je bil vdan iz srea, kakor oče svojim otrokom. Glasen jok, razlegajoč se po cerkvi, zadušil je skoraj govorniku besedo. — Med sv. mašo, ktero je služil omenjeni gospod, pel je kaj vbrano in ganljivo oktet Krških pevcev pod vodstvom izbornega pevovodje g. Rotha.

Po sv. maši vrl se je dolg sprevod na pokopa-lišče. Peveci so zopet zapeli „Blagor mu“; mnogo solz se je prelilo, in ihtelo je marsiktero srce. Naj v miru počiva blagi gospod in plačilo vživa za obili trud, vsem pa ostane v hvaležnem spominu.

H-t-b-r.

Iz Celovca, 27. okt. (Podružnica sv. Cirila in Metoda. — Čudna vganjka.) Zadnje ne-deljo smo si osnuli našo podružnico „za Celovec in okolico“. Udov je do zdaj blizu 30. Pristopilo jih bo pa še mnogo. V okolici jih še nismo nič na-birali. Za predsednika je voljen prof. Andr. Ein-špieler, za blagajnika faktor Legat, za tajnika vrednik Haderlap. Namestniki so: Rosbacher, Janežič in Ozbič. Po končani ustanovitvi impro-vizirala se je prav živahna veselica. Vrstile so se napitnice in vesele narodne pesmice. Bog blagoslovi naše slabe moči, saj sicer se ne moremo skušati z močnim sosedom!

Prava vganjka je političnim krogom, da mini-ster Konrad po splošnji obravnavi ni glasoval za adreso večine. Adresa je bila vendar izraz za-upanja do vlade, in ker je tudi gosp. minister Konrad ud vlade, se sme prašati: ali gosp. minister Konrad sam sebi ne zaupa?

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Nemško tekmovanje ima že po krajevnih in prevoznih razmerjih preogromno prednost nad avstrijskimi izdelovalci. V Hamburgu, ki je po svojem urejenem in obilnem plovnem prometu z vsemi

deli zemlje pred vsemi odločilen, so pogoji naku-povanju ne le gledé velikosti, ampak tudi gledé bolj-šega kupa mnogo laготnejši, nego se avstrijskim iz-delovalcem nudijo; štajarski, kranjski ter primorski pa morajo dobivati barvilni les v kosih in barvilna korena le preko Trsta. — Vrh tega so na severu ugodna prevozna razmerja v severne avstrijske kro-novine pa od leta na leto cenejših plovstvenih raz-pošiljativah po Labi in Odri in pa severni prevozni zavodi, ki opirajo obrt in trgovino v vsakem obziru po vsemožnih sestavah. Celó v odpravi barvilnega lesa po železnici v najvažnejše potrošivne kraje se-vernih avstrijskih pokrajin ima Hamburg veliko prednost izdelovalcem južnih pokrajin nasproti. Po železnicah se razpošilja prav redkokrat in izjemno, navadno se odpravlja blago s sestavljenim plovnim in železničnim tovorstvom, in kake razlike so gledé prevoznih stroškov v prid Hamburga, razvidijo se iz sledečega kazala, iznašajoč za metercent:

od Hamburga:

z železnim tovorstvom:			s sestavljenim plovnim in železnim tovorstvom:		
	R. M.	gld. a. v.		R. M.	gld. a. v.
v Liberce	2.72 à 60 s.	= 1.63	v Liberce	1.25 à 60 s.	= —.75
v Prago	2.78	1.72	v Prago	1.50	— .90
v Brno	3.86	2.32	v Brno	3.22	1.93
v Krnov	3.67	2.20	v Krnov	2.09	1.25
v Belsko	4.26	2.55	v Belsko	2.48	1.49
v Opavo	3.86	2.32	v Opavo	2.26	1.36
v Lvov	6.93	4.15	v Lvov	4.84	2.90

preko Trsta:

v Liberce	gld. 3.05
v Prago	2.84
v Brno	1.96
v Krnov	2.40
v Belsko	2.46
v Opavo	2.67
v Lvov	3.86

Poleg tega je pa še neka obstojnost, ki opravičjuje in vsiljuje povišanje carine za „barvilni les, zdrobljen“. Za časa prejšnje više carinske dóbe bila je trgovina z „barvilnim lesom, zdrobljenim“, čisto drugačna nego je zdaj. Takrat se je umelo pri nas za pojem: „barvilni les, zdrobljen“, zgolj prvotno pripravljen kupčijski pridelek. V kosih iz tujine dob-ljeni barvilni les se je namreč prosto zdrobil, to je zrezal ali zrašpal, in priroden, to je surov poprodajal trošivcem, kateri so ga še le potem (kolikor so ravno umeli) v pridobitev barvila parili in kuhali, ali pa so barvilni les neprav uporabljali. Toda sedaj, ali bolje, odkar se uporabljajo izlečki barvilnega lesa, zahteva se vse kaj drugega od zdrobljenega barvilnega lesa.

Trošivec hoče, da po polnem pridobi barvilo iz barvilnega lesa v najkrajšem času in z najmanjšim delom in da more to doseči, mora tvornik barvil-nega lesa zdrobljeni les prav dobro prepariti ter pre-kuhati in tako za trgovino pripraviti izdelek, ki je po svoji bitnosti in izdatnosti podoben bolj „izlečku v lesni obliki“, nego za prejšnjega časa poznanemu „barvilnemu lesu zdrobljenemu“.

Po takem potrebnem izboljšanjem rokovanji so se podražili izdelovalni troški za 100% in ker je iz-delek bistveno drugi postal, je toraj tudi umestno, da se za-nj uvoznina stavi bliže oni za „barvilne iz-lečke“ (3 gold. za metercent), saj se dá dokazati, da je strokovnjaško prav ukvašen, oziroma pripravljen (apretovan) barvilni les še jedenkrat tako izdaten, kakor prejšnji nerokovani surovi barvilni les.

Prošnja za obrano s povišanjem uvoznine je tedaj v vsakem oziru opravičena.

Leta 1882 po vis. c. kr. vladi urejena diferen-cijalna carina za kavo je dovoljno dokazala, kako bi mogla času primerna carinska uredba uvaževanje kave na pravo uvozno mēr napotiti in kako bi se dalo s tem težišče uvaževanja od Nemčije v Trst obrniti.

Poleg uvozne statistike vis. c. kr. trgovinskega ministerstva bilo je v petletji 1880 do 1884 uvože-nih metercentov

preko Trsta:	iz Nemčije:
1880: 69.710	237.579
1881: 75.452	262.765
1882: 147.049	211.000
1883: 224.443	91.157
1884: 276.643	80.120

Dokazano je tedaj s številkami, da je naše tr-govišče Trst gledé kave v tekmovanji popolnoma pre-kosilo Nemčijo, in ravno tako, kakor se je moglo v tem zgoditi, možno je tudi, da bode uvaževanje barvilnega lesa, ki iznaša sedaj vsako leto blizu 90.000 metercentov, po največ krenilo pot preko Trsta, ka-kor hitro se odstranijo zdanje ovire, kar bi bilo tudi

za trgovišče Trst in za južno - avstrijske železnice velike koristi.

(Dalje prih.)

70. odborova seja „Matice Slovenske“.

(Konec.)

Hrvatsko akademsko društvo „Zvonimir“ se zahvaljuje za darovane mu knjige. — Vredništvu „Priručnoga Rječnika“ v Osijeku, ki pošilja Matici prve tri zvezke svojega dela in prosi, naj mu daruje po jeden iztis svojih dosedaj izšlih publikacij, sklone odbor darovati knjige, ki bi bile v ta namen primerne. Gledé želenih sodelovalcev izmed Slovenstva mu nasvetuje v Hrvatski bivajoče, literarno delavne slovenske profesorje. Ako ti vstrežejo njegovi prošnji in rabijo pri sodelovanju še kakih sredstev, ki ima Matica na razpolaganje, jim Matica rada vstreže. — Prošnja ravnateljstva bolgarske narodne knjižnice v Srebi za podaritev primernih društvenih knjig se usliši.

Knjigotržec M. Coppag v Gorici želi stopiti z Matico v književno zvezo, toda naznanijo se mu pogoji, pod katerimi se more to zgoditi na podlagi sklepa odbora 66. seje.

Nekterim poverjenikom poslala so se opominjalna pisma.

Odbor poprosi svojega prvosednika g. dr. Poklukarja, da konečno dožene Koekejevo zadevo.

Prošnja „Matice Slovenske“ na deželni zbor zaradi podpore gledé izdavanja šolskih knjig se konečno odobri in odbornik pooblasti, da jo s potrebnimi prilogi pravočasno predloži in v zboru podpira.

Z ozirom na to, da želé nekteri pisatelji posebnih odtiskov svojih sestavkov, opozarja odbor tiskarno na to, da sme izvrševati taka naročila le z odborovim dovoljenjem in da se jim oni smejo izročevati še le potem, ko so društvene knjige že dotiskane in razposlane.

Odbor izreče se za to, da se Matica obrne do mestnega odbora Ljubljanskega zaradi prenesenja Kopitarjevih kostij z Dunaja iz St. Markovega pokopališča, ktero se sedaj razkopava in se bo kmalu razkopalo, v domačo zemljo. Isto storili so tudi drugi narodje slovanski s svojimi imenitnimi možmi, ki so tam počivali. Voli se v ta namen posebni odsek, ki naj o tej stvari poizveduje ter odboru poroča.

„Matici Slovenski“ so na novo pristopili od 10. junija sledeči gospodje kot udje:

Bergant Lovro, župnik v Gorenjem Logatci;
Bizjak Vinko, župnik v Laporji;
Bizjan Ivan, c. k. kazniški kurat v Begunjah;
Bralno društvo v Šempasu pri Gorici;
Bratina Anton, veleposestnik na Ustiji;
Brezovšek D., župnik pri sv. Martinu na Pohorji;
Čitalnica v Ormoži;
Cotar Josip, učitelj v Zgoniku;
Dolenc Karol, župnik in posestnik v Vipavi;
dr. Fraidl Josip, c. k. sodn. pristav na Vrhniki;
Gerdadolnik Franc, pos. v Dolenjem Logatci;
de Gleria Anton, trgovec v Dolenjem Logatci;
Goljmajer Josip, kaplan na Bohinjski Bistrici;
Gostiša Mihael, posestnik v Gorenjem Logatci;
Illowsky Albin, kaplan v Vipavi;
dr. Jelenc Josip, odgojitelj na Dunaji;
Jurij Benedikt, župnik v Poličanah;
Kerne Ivan, vodja ljudske šole v Gorenjem Logatci;
Klobovs Ivan, kaplan v Štanjelu;
gospá Kogoj Marija, pos. Gorenjem Logatci;
Korman Franc, župnik v Mežici;
Košar Jakob, župnik na Zgornji Polskavi;
Koželj Anton, duh. oskrbnik v Skopem;
Kranjc Vekoslav, bel. koncipijent v Ormoži;
Kralj Ignacij, bogoslovec v Gorici;
Kralj Josip, župnik pri D. M. v Pušavi;
Kramer Andrej, c. k. okr. tajnik v G. Logatci;
Kunstič Ivan, učitelj v Sevnici;
Lavrenčič Matej, posestnik in deželni poslanec na Vrhopolji;

Lednik Anton, kaplan v Žavci;
Lenček Franc, veleposestnik itd. na Blanci;
Levec Anton, c. k. sodn. pristav v Sevnici;
gospá Mayer Karolina, pos. itd. v Vipavi;
Mavrič Ivan, župnik na Ustiji;
Mesar Ivan, župnik in duhovni svetovalec na Bohinjski Bistrici;

Mlakar Ivan, kaplan v Pazinu;
Novak Josip, župnik v Povirji;
Petan Franc, župnik pri sv. Venclji;
Petrič Martin, posestnik v Dolenjem Logatci;
Prešern Ivan, kaplan v Sevnici;
Razboršek Josip, dekan na Bledu;

Rozman Robert, redovnik v Varaždinu;
Rudolf Ivan, učitelj na Vrbačah;
Rybař Otakar, pravnik na Dunaji;
Sedej And., strojevodja v Seegrabnu pri Ljubnem;
Silvester Franc, trgovec v Vipavi;
Skubin Anton, c. k. vadniški učitelj v Gorici;
Smolč Josip, posestnik v Dolenjem Logatci;
Soršak Ignacij, posestnikov sin v Kropi;
Stajer Franc, c. k. notar v Metliki;
Starkl Mijo, c. k. kancelist v Sevnici;
Širec Josip, trgovec v Žavci;
Škerjanc Rok, nadučitelj v Makolah;
dr. Šmidinger Karol, c. k. notar v Kamniku;
Šola v Metliki;
Štubelj Leopold, bogoslovec v Gorici;
Šufaj Daniel, c. k. okr. sodnik v Vel. Lašičah;
Teran Ivan, duhovnik v Štorjih;
Vezjak J., učitelj v Slatini;
Volkar Andrej, c. k. okrajni komisar v Karlinu na Českem;

Vrunkar Radoslav, učitelj v Makolah;
Zajec Franc, c. k. gozdar v Gor. Logatci;
Zarnik Josip v Vipavi;
dr. Zbašnik F., c. k. vladni koncipist v Ljubljani;
Žigon Franc, bogoslovec v Gorici, — vsi kot letni plačniki.

Domače novice.

(Podružnica društva sv. Cirila in Metoda v Sevnici) in to, kakor „Südst. Post“ piše, menda že VI., ustanovila se je v nedeljo, 25. oktobra. Ima 3 ustanovnike, 31 letnikov in 3 podporne člane, kateri so vsi skupaj takoj zložili 62 gld. 50 kr. V odbor so izvoljeni gg.: župan Veršec za načelnika, kaplan Prešern za blagajnika in učitelj Kunstič za tajnika.

(V bogoslovno semenišče Ljubljansko) sprejetih je letos v prvo leto 28 osmošolcev; med temi sta dva eksternista. Vseh skupaj je bogoslovcev 66. Tako lepo število jih že od leta 1870 toraj 15 let ni bilo.

(Presvitla cesarica) vrača se že proti domu. 27. t. m. priplula je v Karf, 31. pride pa menda že v Miramare, kjer ostane do 2. novembra. Tedaj pa se odpelje v Gödöllő.

(„Slavec“) zapel bo letos na vseh svetnikov dan popoldne nagrobno ob Bleiweisovem in Jurčičevem grobu ob 4. uri popoldne.

(Na vseh svetnikov dan) peli bodo, kakor čujemo tudi letos gg. čitalniški pevci pri sv. Krištofu pri „Sokolovi“ piramidi.

(Trgovinska in obrtna zbornica) ima 29. okt. ob 6. uri zvečer sejo s tem-le dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje. — 2. Poročilo o delovanju. — 3. Poročilo o proračunu za leto 1886. — 4. Poročilo o pravilih zadruge frizérjev in brivcev. — 5. Poročilo o načrtu postave o zavarovanju ponesrečenih delavcev. — 6. Poročilo o prošnjah obrtnikov, da bi se smeli obrti nastopiti, akoravno nimajo postavnih svedočeb.

(Trgovina s kavo.) Po poročilu kr. ogerskega finančnega ministerstva ravná se o razpošiljanju obcarinjene kave v Reški komitat in bivšo vojaško granico večkrat protipravilno in to vsled tega, ker se ne pazi na to, da je kava v teh pokrajinah podvržena pregledu in da se opusti postaviti jo colnemu uradu v pridobitev preglednega potrdila. C. kr. finančno vodstvo to naznanja trgovinski in obrtni zbornici, naj opozarja posebno Ljubljanske trgovce s kavo na to.

(Krst pri Savici) je med drugimi na nemški jezik preložil nemški pisatelj in sedaj vrednik uradne „Brünnner Morgenpost“, gosp. Henrik Penn, rojen Ljubljčan, ki bo 2. decembra svejo 25letnico pisateljstva praznoval.

(Vremenski preroki) trdijo, da bomo imeli letos silno hudo zimo; po novem letu, pravijo, da bo zmrzovalo, da bo vse pokalo. Gob je bilo letos že toliko, kakor že zdavnaj ne in kedar je dosti gob, pravijo, da je zadosti snega. Velik sneg pa brez velikega mraza malokdaj opravi.

(Razpisana) je služba magacinarja pri c. kr. rudarskem ravnateljstvu v Idriji z dohodki in značajem uradnika v XI. razredu do 25. novembra.

(Zarad lovske tatvine) zaprl so 25. t. m. brata Jakoba in Jožefa Korénina iz podutika doma, ker so našli pri njima v kleti ustreljeno srno, čerevesa od druge srne in pa puško za lov, pravice za lov pa nimata. Odgnali so ju na Žabjek. Po naši deželi je še jako razširjena misel, da sme vsakdo

žival streljati in pobijati, kdor jo slučajno vglada ali ji sploh blizo pride. To ni tako; do lova ima le tisti pravico, kdor ga vzame v najem, ali pa ima od zakupnika lova dovoljenje. Vsak drug, ki hodi brez dovoljenja na lov, pregreši se zoper postavo.

(Huda bolezen — legar) širi se po Trstu. Te dni je zbolelo več nego 100 ljudi za njim.

(Grozna nesreča) zadela je v Celji neko Štajarko, menda od Zidanega mosta doma. Skočila je iz voza, ko se vlak še ni bil popolnoma vstavil. Izstopivši ji je spodletelo in prišla je z nogami pod kolesa, ktera so jih ji takoj odtrgala.

(Nova nemška pomorska vozna črta) vstanovi se v Trstu v prav kratkem času; vožnja iz Trsta v Afriko prične se ob novem letu.

Telegrami.

Dunaj, 28. okt. Subsistenčna doklada za kadete in častnike do stotnika II. vrste se je v gosposki zbornici dovolila; ravno tako pridelek nevoimenovanim majorjem za napravo konja in konjske oprave.

Beligrad, 28. okt. Srbska vlada odgovorila je na skupno pismo zastopnikov velevlasti, da ji je Berolinska pogodba sveta, ter da si bo vse prizadela za ohranjenje miru. Nadja se, da velevlasti njenemu lojalnemu postopanju ne bodo opovir napravljale.

Magdeburg, 28. okt. Poljaškega pesnika Krauszewskega spustila je nemška država iz ječe proti varščini 20.000 mark do 15. maja bodočega leta.

London, 28. okt. Iz Calente se „Daily News“ brzojavlja, da so Birmanci kralja Tebava v Rangunu umorili. V prestolnici njegovi, Mandalayu, je pa revolucija.

Tujci.

27. oktobra.

Pri **Maticu**: Jakob Bodensein, trg. pot., z Dunaja. — Julij Felle, trg. pot., iz Gradca. — Dr. Ed. Oesterreicher, zdravnik, iz Ogorskega. — Filip Basch, iz Ogorskega. — M. Sieherer, učitelj, iz Beljaka.

Pri **Stonu**: Morie Karpeles, zasebnik, iz Prage. — Jul. Leney, trgovec, iz Budapešte. — Jul. Muiel, trgovec, iz Brna. — Janez Pontelli, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Makso Scherz, iz Celovca. — Josip Negri, zasebnik, iz Celja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josip Dangel, poslovođa, iz Opatije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Braun, zasebnik, iz Srbije. — Franc Strel, zasebnik, iz Trbovelj.

Pri **Avstrijskem caru**: Andrej Dolinar, župnik, iz Lučine. — J. Zupan, župnik, iz Poljan.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 80 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 85 „
Akije avstr.-ogerske banke	865 „ — „
Kreditne akije	283 „ 60 „
London	125 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 95 „
Ces. cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 50 „

Razpisana je služba cestnega nadzornika

v Logaškem okraji z letno plačo 500 gld. Zahteva se zmožnost slovenskega jezika v govoru in v pisavi. Prošnje oddajo naj se

do 5. novembra 1885

načelnistvu Logaškega okrajnega cestnega odbora v Čerknici, kjer se izvedó tudi natančnejši pogoji.

Čerknica dné 20. oktobra 1885.

Josip Milavec,

(3) načelnik Logaškega okrajnega cestnega odbora.

Ravnokar je izšla ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani** knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

(8) Knjiga obsega 9 pol v osmerki. — Cena ji je 25 kr., po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi najjeto brezplačno.